

---

## **КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ**

УДК 343.132

**А.В. Андрейчук**

здобувач кафедри кримінального  
права, процесу і криміналістики  
Івано-Франківського факультету  
Національного університету  
«Одеська юридична академія»

### **ПРАВОВА ПРИРОДА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ**

Початковий етап досудового розслідування направлений на встановлення події кримінального правопорушення та винуватості конкретної особи у його вчиненні з метою притягнення останньої до кримінальної відповідальності. У разі затримання особи на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення, обрання до неї одного з передбачених КПК України запобіжних заходів або за наявності достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, вона повідомляється про підозру та набуває процесуального статусу підозрюваного.

Нормативному врегулюванню підстав і процесуального порядку повідомлення особи про підозру, зміни такого повідомлення та особливостей повідомлення про підозру окремих категорій осіб присвячені норми ст. ст. 276 – 279 і 481 КПК України. Проте, вони не містять поняття «повідомлення про підозру» та не дозволяють однозначно визначити його правову природу.

У юридичній літературі дослідженню теоретичних і практичних аспектів повідомлення про підозру, з огляду на новизну норм ст. ст. 276 – 279 і 481 КПК України, присвячена недостатня увага. Зокрема, окремі проблемні питання щодо підстав і процесуального порядку повідомлення про підозру досліджували З.Ш. Гатауллін, В.В. Долежан, О.В. Іващенко,

В.В. Кальницький, П.М. Каркач, Я.О. Ковальова, Н.Р. Костів, А.Г. Мартіросян, О.М. Овчаренко, Д.В. Татянін, В.І. Фаринник, В.Ю. Черкова, Л.В. Юрченко, В.М. Юрчишин та інші вчені, у працях яких відсутнє однозначне визначення поняття «повідомлення про підозру» та не міститься вичерпного розуміння його правової природи. Викладене зумовлює необхідність постановки в якості мети цієї статті дослідження правової природи повідомлення про підозру.

У юридичній літературі правова природа повідомлення про підозру тлумачиться доволі неоднозначно. Так, одна група вчених, аналізуючи норми КПК України, присвячені врегулюванню підстав і процесуального порядку повідомлення про підозру, визначає останнє у теоретико-правовому аспекті. Так, А.Г. Мартіросян розглядає повідомлення про підозру як нове поняття кримінального процесуального права [15, с.252]. Більш комплексно норми глави 22 КПК України тлумачать Н.Р. Костів, О.М. Овчаренко, В.І. Фаринник та В.Ю. Черкова, які визначають повідомлення про підозру в якості інституту кримінального процесуального права [10, с.126-127; 21, с.11; 26; 27, с.467]. Зокрема, В.І. Фаринник відзначає, що повідомлення про підозру виступає новим інститутом, який запроваджується з прийняттям КПК України, і вказує на його особливу важливість [26]. Поділяючи таку позицію, Н.Р. Костів вказує, що «повідомлення про підозру являє собою самостійний інститут кримінального процесуального права, норми якого визначають підстави і процесуальний порядок повідомлення особи про підозру (зокрема, випадки, за яких обов'язково здійснюється повідомлення про підозру, зміст письмового повідомлення про підозру та порядок його вручення, порядок зміни повідомлення про підозру, особливості повідомлення про підозру окремих категорій осіб тощо)» [10, с.127].

Друга група вчених, досліджуючи поняття, підстави і процесуальний порядок повідомлення про підозру, акцентує увагу на його практичному аспекті. При цьому вони по-різному підходять до визначення правової природи повідомлення про підозру, розглядаючи його як процесуальний акт, процесуальний документ або процесуальне рішення. Зокрема, Д.В. Татянін визначає повідомлення про підозру як процесуальний акт, який виступає підставою для появи у кримінальному процесі такого учасника

як підозрюваний та основою для формування у подальшому обвинувального акту, оскільки у ньому фактично формується початкове обвинувачення [23, с.187]. Розмежовуючи поняття «процесуальний акт» і «процесуальний документ», З.Ш. Гатауллін вказує, що «повідомлення про підозру – це документ, на підставі якого формується державне обвинувачення, що складе предмет майбутнього судового розгляду та буде відстоюватися державним обвинувачем у суді» [3, с.107]. Автори науково-практичного коментаря до КПК України за редакцією В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора та М.Є. Шумила вважають, що повідомлення про підозру як правовий акт «є новелою українського кримінального процесуального законодавства, який значно посилює захисну функцію судочинства, відчутно сприяє проведенню швидкого й неупередженого досудового розслідування» [12, с.601].

В.В. Кальницький і Л.В. Юрченко розмежовують поняття «процесуальний документ» і «процесуальне рішення» та визначають повідомлення про підозру як процесуальне рішення [8, с.104; 29]. Так, Л.В. Юрченко відзначає, що «повідомлення про підозру – це процесуальне рішення, яке приймається прокурором або слідчим за погодженням з прокурором на підставі зібраних доказів у ході досудового провадження та у якому формулюється підозра (обвинувачення) конкретній особі у вчиненні кримінального правопорушення (правопорушень) до закінчення досудового розслідування» [29]. Аналогічну позицію відстоюють автори науково-практичного коментаря до КПК України за редакцією С.В. Ківалова, С.М. Міщенко та В.Ю. Захарченка, на думку яких «повідомлення про підозру – це одне із найважливіших процесуальних рішень, яке приймає прокурор або слідчий за погодженням із прокурором (ч. 1 ст. 277 КПК) до закінчення розслідування у кримінальному провадженні» [13, с.545].

Інші вчені, аналізуючи процесуальний порядок повідомлення про підозру, розглядають останнє або як процес, пов'язаний з врученням особі письмового повідомлення про підозру, або як етап досудового розслідування. Так, Є. Наливайко визначає повідомлення про підозру як процес, який включає в себе такі етапи як вручення особі письмового

повідомлення про підозру та допит підозрюваного [18, с.375-376]. Розглядаючи повідомлення про підозру як початковий етап стадії досудового розслідування, П.М. Каркач, Я.О. Ковальова та В.М. Юрчишин визначають його поняття у контексті процесуальної діяльності прокурора. Зокрема, П.М. Каркач та Я.О. Ковальова вказують, що повідомлення про підозру – це «перша стадія кримінального провадження, змістом якої є діяльність прокурора та інших учасників сторони обвинувачення, спрямована на встановлення особи, яка вчинила злочин, і збір доказів для твердження про те, що саме вона його вчинила» [9, с.396-397]. В.М. Юрчишин відзначає, що «повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення – це перший етап загально-процесуальної функції обвинувачення, що виконується прокурором» [30, с.92].

Третя група вчених, розглядаючи поняття «повідомлення про підозру» у практичному аспекті, визначає його у декількох розуміннях. Так, О.В. Іващенко відзначає, що «із урахуванням змісту норм ст. ст. 276 – 279 і 481 КПК України, поняття «повідомлення про підозру» доцільно розглядати у декількох аспектах: 1) як етап стадії досудового провадження, зміст якого включає в себе систему процесуальних дій зі складення письмового повідомлення про підозру (а у випадках, передбачених ст. 279 КПК України, – повідомлення про нову підозру або зміну раніше повідомленої підозри), його вручення підозрюваному та роз'яснення останньому його прав, передбачених ч. 3 ст. 42 КПК України, а також сукупність кримінально-процесуальних відносин, які виникають при виконанні вказаних процесуальних дій; 2) як форму повідомлення – складений прокурором, слідчим за погодженням з прокурором процесуальний документ, яким особа інформується про зміст підозри, правову кваліфікацію кримінального правопорушення, у вчиненні якого вона підозрюється, та її права під час кримінального провадження» [6, с.99-100].

Така різноманітність у підходах вчених до визначення повідомлення про підозру зумовлює необхідність дослідження його правової природи як у теоретико-правовому, так і в практичному аспектах, зокрема з'ясування відповідності повідомлення про підозру ознакам понять

«інститут кримінального процесуального права», «процесуальний акт», «процесуальний документ», «процесуальне рішення», «етап досудового розслідування», «повідомлення у кримінальному провадженні».

Інститут права найбільш повно визначається Ю.М. Оборотовим, який під цим поняттям пропонує розуміти групу правових норм, яка направлена на регулювання однорідних і взаємопов'язаних відносин [20, с.87]. Ознаками інституту права, на думку О.Ф. Скакун, виступають: 1) регулювання конкретного виду (частини) значущих суспільних відносин або здійснення особливих завдань у даному регулюванні; 2) відносна самостійність, незалежність від інших інститутів права; 3) специфічність засобів правового регулювання [22, с.370]. Норми ст. ст. 276 – 279 і 481 КПК України, врегульовують суспільні відносини, які виникають між учасниками кримінального провадження у зв'язку зі здійсненням повідомлення про підозру та зміною такого повідомлення. При цьому нормам вказаних статей притаманна відносна самостійність, а з нормами інших інститутів (зокрема, притягнення до кримінальної відповідальності, процесуальних строків, провадження на підставі угод тощо) вони перебувають у тісному взаємозв'язку. Як відзначає Н.Р. Костів, норми ст. ст. 276 – 279 і 481 КПК України «закріплюють як зобов'язуючі, так і уповноважуючі правила поведінки, сукупність яких виступає юридично поєднаною та дозволяє забезпечити повне регулювання кримінально-процесуальних відносин щодо здійснення повідомлення про підозру» [10, с.126]. Вказаним нормам притаманні й специфічні засоби правового регулювання, зумовлені їх спрямованістю на притягнення особи до кримінальної відповідальності та реалізації за їх допомогою завдань кримінального провадження, визначених ст. 2 КПК України. Викладене свідчить про відповідність норм ст. ст. 276 – 279 і 481 КПК України поняттю та ознакам інституту права, на підставі чого повідомлення про підозру можна визначити як інститут кримінального процесуального права, який включає в себе відносно самостійні правові норми, направлені на врегулювання правовідносин, які виникають між учасниками кримінального провадження у зв'язку зі здійсненням повідомлення про підозру та зміною такого повідомлення.

Поняття «процесуальний акт» в юридичній літературі визначається неоднозначно: одні вчені розглядають його в якості дії слідчого, прокурора, слідчого судді та суду, а інші – в якості процесуального документа. Так, П.А. Лупінська визначає процесуальний акт як дію органу чи особи, що веде кримінальне судочинство, якій надана процесуальна форма та яка закріплена в процесуальному документі [14, с.4]. М.І. Бажанов розглядає процесуальний акт як процесуальний документ, що виходить від державних органів, які ведуть кримінальний процес, виступає результатом діяльності цих органів, складається чи виноситься у встановленій законом процесуальній формі та містить у собі певне рішення у справі (постанова, вирок, ухвала, обвинувальний акт) чи відображає хід і порядок слідчих і судових дій [1, с.6]. Водночас, у контексті дослідження повідомлення про підозру більш обґрунтованим є поняття процесуального акту як дії слідчого, прокурора, слідчого судді та суду, оскільки воно характеризує процесуальну діяльність слідчого, прокурора, направлену на вручення письмового повідомлення про підозру (ст. 278 КПК України) і зміну повідомлення про підозру (ст. 279 КПК України).

Процесуальний документ, на думку В.М. Тертишника, являє собою письмовий документ, складений на підставі кримінального процесуального закону уповноваженим на це суб'єктом у зв'язку зі здійсненням будь-яких процесуальних актів (виконанням процесуальних дій або прийняттям рішення), в якому засобами письмової мови зафіксовано інформацію про хід і результати діяльності учасників кримінального провадження [24, с.376]. Поділяючи таке розуміння процесуального документа, його потрібно розглядати у єдності з процесуальним актом як дією слідчого, прокурора, слідчого судді та суду. У цьому контексті повідомлення про підозру (як письмовий документ, що складається слідчим, прокурором та підлягає врученню особі) відповідає поняттю процесуального документа, оскільки на підставі нього здійснюється повідомлення про підозру як процесуальний акт, направлений на вручення письмового повідомлення про підозру і зміну повідомлення про підозру. Повідомлення про підозру як процесуальний документ містить зміст підозри, правову кваліфікацію кримінального

правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, і стислий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа;

У розумінні процесуального документа повідомлення про підозру відповідає поняттю «повідомлення у кримінальному провадженні». Так, ч. 1 ст. 111 КПК України визначає повідомлення у кримінальному провадженні як процесуальну дію, за допомогою якої слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд повідомляє певного учасника кримінального провадження про дату, час та місце проведення відповідної процесуальної дії або про прийняте процесуальне рішення чи здійснену процесуальну дію [11]. Необхідно погодитися з думкою О.В. Іващенко, яка відзначає, що «оскільки повідомленням про підозру особа інформується про зміст підозри і правову кваліфікацію кримінального правопорушення, у вчиненні якого вона підозрюється, то письмове повідомлення про підозру у контексті ч. 1 ст. 111 КПК України доцільно розглядати в якості самостійної форми повідомлення» [7, с.92].

Поняття «процесуальне рішення» у юридичній літературі тлумачиться доволі неоднозначно: і як процесуальний акт, і як процесуальний документ. Так, О.Р. Михайленко вказує, що процесуальним рішенням є «правовий акт особи, яка на законних підставах бере участь у кримінальному судочинстві (втілений у процесуальну форму), закріплений, як правило, у певному процесуальному документі, котрий спрямований на виконання завдань кримінального судочинства, охорону прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб» [17, с.8-9]. П.А. Лупінська розглядає процесуальне рішення як «правовий документ встановленої форми, в якому орган дізнання, слідчий, прокурор, суддя або суд у межах своєї компетенції в передбаченому законом порядку роблять висновок про встановлені фактичні обставини і на підставі цих обставин і закону дають відповідь на правові питання та виражають владне волевиявлення про дії, які впливають зі встановлених обставин і приписів закону» [25, с.60]. Як вбачається, більш обґрунтованим є визначення процесуального рішення

як процесуального документа, оскільки воно чітко відображає його правову природу та дозволяє відмежувати від процесуального акту як дії слідчого, прокурора, слідчого судді та суду. У цьому контексті повідомлення про підозру являє собою процесуальний документ, що містить процесуальне рішення слідчого, прокурора про визнання конкретної особи підозрюваним у вчиненні кримінального правопорушення.

Водночас, в юридичній літературі обґрунтовано звертається увага на неповну відповідність поняття «повідомлення про підозру» ознакам процесуального рішення. Так, О.В. Гладишева вказує, що повідомлення про підозру відповідає сукупності його ознак за виключенням одного: у законі не вказано, що воно виступає формою процесуального рішення, що свідчить про те, що формально кримінальним процесуальним законом повідомлення про підозру не визнане формою вираження процесуального рішення [4, с.38]. Аналогічну позицію відстоює й Л.В. Юрченко, який відзначає, що «за аналізом норм глави 22 нового КПК, можна зробити висновок, що письмове повідомлення про підозру за своєю суттю та змістом відноситься до процесуальних рішень слідчого та прокурора, хоча оформлюється не постановою, а процесуальним документом, що має тільки назву повідомлення» [29]. Таким чином, у даному контексті заслуговує на підтримку висловлена вченими пропозиція про доцільність оформлення процесуального рішення про визнання особи підозрюваним самостійною постановою слідчого, прокурора про визнання особи підозрюваним [2, с.12; 5; 19, с.48] або про притягнення особи як підозрюваного [16, с.87; 28, с.133].

Стадії кримінального провадження, на думку П.А. Лупінської, являють собою «взаємопов'язані, але відносно самостійні частини процесу, які відокремлені одна від одної підсумковим процесуальним рішенням та характеризуються безпосередніми завданнями (що впливають із призначення кримінального судочинства), органами та особами, які беруть участь у провадженні у справі, порядком (формою) процесуальної діяльності (процесуальною процедурою) та характером кримінально-процесуальних відносин» [25, с.26]. Водночас, повідомлення про підозру не відповідає ознакам стадії кримінального провадження,



оскільки воно виступає самостійною частиною не кримінального провадження в цілому, а досудового розслідування як однієї із його стадій. У цьому контексті повідомлення про підозру доцільно розглядати як етап досудового розслідування, який включає у себе систему процесуальних дій зі складення письмового повідомлення про підозру, його вручення підозрюваному та роз'яснення останньому його прав, а також зі зміни повідомлення про підозру у випадках, передбачених ст. 279 КПК України.

Підсумовуючи викладене, повідомлення про підозру доцільно розглядати у таких розуміннях: 1) як інститут кримінального процесуального права, який включає в себе відносно самостійні правові норми, направлені на врегулювання правовідносин, які виникають між учасниками кримінального провадження у зв'язку зі здійсненням повідомлення про підозру та зміною такого повідомлення; 2) як процесуальний акт, що характеризує процесуальну діяльність слідчого, прокурора, направлену на вручення письмового повідомлення про підозру і зміну повідомлення про підозру; 3) як процесуальний документ, який містить зміст підозри, правову кваліфікацію кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, і стислий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа; 4) як повідомлення у кримінальному провадженні, яким слідчий, прокурор повідомляють особу про зміст підозри і правову кваліфікацію кримінального правопорушення, у вчиненні якого вона підозрюється; 5) як процесуальне рішення слідчого, прокурора, яким особа визнається підозрюваним у вчиненні кримінального правопорушення; 6) як етап досудового провадження, який включає у себе систему процесуальних дій зі складення письмового повідомлення про підозру, його вручення підозрюваному та роз'яснення останньому його прав, а також зі зміни повідомлення про підозру у випадках, передбачених ст. 279 КПК України.

У подальшому досліджувана у статті проблематика повинна знайти свій розвиток за такими напрямками: 1) наукове обґрунтування

доцільності доповнення КПК України нормами, які б визначали поняття «повідомлення про підозру»; 2) дослідження шляхом проведення анкетування позиції практичних працівників щодо правової природи повідомлення про підозру.

### Список використаних джерел

1. Бажанов М.И. Законность и обоснованность основных судебных актов в советском уголовном судопроизводстве: Автореф. дисс. ... д-ра юрид. наук / Марк Игоревич Бажанов. – Х., 1967. – 34 с.
2. Белый Н.А. Процессуальное положение подозреваемого в уголовном процессе (по законодательству Украины и Молдовы): Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Николай Андреевич Белый. – К., 1995. – 20 с.
3. Гатауллин З.Ш. Понятие «обвинение» и этапы его формулирования / З.Ш. Гатауллин // Современное право. – 2009. – № 6. – С. 104-108.
4. Гладышева О.В. Уголовно-процессуальные решения: проблема определения / О.В. Гладышева // Вестник ОГУ. – 2012. – № 3 (139). – С. 37-40.
5. Долежан В. Проблеми участі прокурора у кримінальному судочинстві в аспекті судової реформи / В. Долежан // Право України. – 2010. – № 5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://www.info-prensa.com/article-371.html>.
6. Іващенко О.В. Інформування учасників кримінального провадження: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Оксана Віталіївна Іващенко. – Одеса, 2013. – 232 с.
7. Іващенко О.В. Правова природа повідомлення про підозру за новим Кримінальним процесуальним кодексом України / О.В. Іващенко // Наше право. – 2012. – № 4. – Ч. 2. – С. 89-94.
8. Кальницький В.В. Уведомление о подозрении в совершении преступления: правовая сущность и порядок применения / В.В. Кальницький // Вестник Омского университета. Серия «Право». – 2008. – № 1 (14). – С. 104-111.
9. Каркач П.М. Критерії ефективності підтримання державного обвинувачення в суді / П.М. Каркач, Я.О. Ковальова // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. – 2012. – Спеціальний випуск № 4. – С. 395-401.
10. Костів Н.Р. Повідомлення про підозру як інститут кримінального процесуального права / Н.Р. Костів // Теоретичні та практичні проблеми розвитку кримінального права і процесу: Матеріали наукового семінару (м. Івано-Франківськ, 06 грудня 2012 року) / Ред. кол.: Острогляд О.В. (голов. ред.) та ін. – Івано-Франківськ: Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького, 2012. – С. 125-128.
11. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B0-17>.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / [За заг. ред. В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила]. – К.: Юстініан, 2012. – 1224 с.

13. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / [Відп. ред.: С.В. Ківалов, С.М. Міщенко, В.Ю. Захарченко]. – Х.: Одіссей, 2013. – 1104 с.
14. Лупинская П.А. Законность и обоснованность решений в уголовном судопроизводстве: учебное пособие / П.А. Лупинская. – М.: Всесоюзный юридический заочный институт, 1972. – 80 с.
15. Мартіросян А.Г. Правосуддя за КПК 2012 року: міф чи реальність / А.Г. Мартіросян // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 1. – С. 250-253.
16. Михайленко А.Р. Расследование преступлений: законность и обеспечение прав граждан: Научно-практическое издание / А.Р. Михайленко. – К.: Юринком Интер, 1999. – 448 с.
17. Михайленко О.Р. Складання процесуальних актів у кримінальних справах: Навчальний посібник / О.Р. Михайленко. – 2-е вид., доповн. – К.: Юрінком, 1996. – 256 с.
18. Наливайко Є. Проблемні питання повідомлення особі про підозру та зупинення досудового розслідування / Є. Наливайко // Публічне право. – 2013. – № 1 (9). – С. 375-380.
19. Никоненко М.Я. Кримінально-процесуальні гарантії прав і законних інтересів особи, яка підозрюється у вчиненні злочину: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Михайло Якович Никоненко. – К., 2007. – 261 с.
20. Оборотов Ю.Н. Теория государства и права (прагматический курс): [Экзаменационный справочник] / Ю.Н. Оборотов. – Одеса: Юридическая литература, 2006. – 184 с.
21. Овчаренко О.М. Деякі процедурні аспекти притягнення суддів до кримінальної відповідальності / О.М. Овчаренко // Вісник Вищої ради юстиції. – 2012. – № 4 (12). – С. 7-21.
22. Скакун О.Ф. Теорія держави і права (енциклопедичний курс): підручник / О.Ф. Скакун. – Х.: Еспада, 2006. – 776 с.
23. Татьяна Д.В. Уведомление о подозрении как основание признания лица подозреваемым в уголовном процессе // Д.В. Татьяна // Вестник Удмуртского университета. – 2009. – Вып. 1. – С. 186-188.
24. Тertiшник В.М. Кримінально-процесуальне право України: підручник / В.М. Тertiшник. – 4-е вид., доп. і перероб. – К.: Вид-во «А.С.К.», 2003. – 1120 с.
25. Уголовно-процессуальное право Российской Федерации: учебник / [Отв. ред. П.А. Лупинская]. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Норма, 2009. – 1072 с.
26. Фаринник В. Повідомлення про злочин / В. Фаринник // Юридичний вісник України. – 2012. – № 27 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: [http://www.yuricom.com/ua/analytical\\_information/?id=11844](http://www.yuricom.com/ua/analytical_information/?id=11844).
27. Черкова В.Ю. Процесуальні особливості набуття особою статусу підозрюваного в кримінальному провадженні / В.Ю. Черкова // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2012. – Вип. 4. – С. 457-468.
28. Щегель Н.І. Кримінальне переслідування: зміст та форма: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Ніна Іванівна Щегель. – К., 2007. – 182 с.

29. Юрченко Л.В. Повідомлення про підозру: новела кримінального процесуального законодавства України / Л.В. Юрченко // Актуальні проблеми публічного та приватного права: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 03 жовтня 2012 року). – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2012. – С. 355-357 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://repository.crimea.edu/jspui/handle/123456789/3856>.

30. Юрчишин В. Обвинувальна діяльність прокурора у кримінальному судочинстві за новим КПК України / В. Юрчишин // Вісник прокуратури. –2012. – № 6. – С. 89-97.

### Анотація

**Андрейчук А.В. Правова природа повідомлення про підозру.** – Стаття.

Стаття присвячена дослідженню правової природи повідомлення про підозру. Аналізуються позиції вчених щодо визначення поняття «повідомлення про підозру» та обґрунтовується доцільність розгляду цього поняття у таких розуміннях: як інституту кримінального процесуального права, як процесуального акту, як процесуального документа, як повідомлення у кримінальному провадженні, як процесуального рішення, як етапу досудового провадження.

*Ключові слова:* повідомлення про підозру, інститут кримінального процесуального права, процесуальний акт, процесуальний документ, повідомлення у кримінальному провадженні, процесуальне рішення, етап досудового провадження.

### Аннотация

**Андрейчук А.В. Правовая природа уведомления о подозрении.** – Статья.

Статья посвящена исследованию правовой природы уведомления о подозрении. Анализируются позиции ученых относительно определения понятия «уведомление о подозрении» и обосновывается целесообразность рассмотрения этого понятия в таких пониманиях: как института уголовного процессуального права, как процессуального акта, как процессуального документа, как сообщения в уголовном производстве, как процессуального решения, как этапа досудебного производства.

*Ключевые слова:* уведомление о подозрении, институт уголовного процессуального права, процессуальный акт, процессуальный документ, сообщение в уголовном производстве, процессуальное решение, этап досудебного производства.

### Summary

**Andreychuk A.V. Legal nature of the notification of suspicion.** – Article.

The article is dedicated to research of the legal nature of the notification of suspicion. The position on the definition of «notification of suspicion» are analyzed and

the expediency of this concept in the following sense: as an institution of the criminal procedure law, as a procedural act, as a procedural document, as a message in the criminal proceeding, as a procedural decision, as a pre-trial stage of the proceeding.

*Keywords:* notification of suspicion, institution of the criminal procedure law, procedural act, procedural document, message in the criminal proceeding, procedural decision, pre-trial stage of the proceeding.



УДК 343.13

**В.Д. Басай**

доктор юридичних наук, професор,  
декан Івано-Франківського  
факультету Національного  
університету «Одеська юридична  
академія»

## **ПОНЯТТЯ І ВИДИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ ЗА КПК УКРАЇНИ, КПК РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ І КПК РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ**

Процесуальні строки виступають дієвим засобом, який сприяє забезпеченню швидкого досудового розслідування і судового розгляду кримінального провадження (за КПК Російської Федерації та КПК Республіки Білорусь – кримінальної справи). Одночасно вони слугують гарантією захисту конституційних прав і свобод учасників кримінального провадження як одного з основних завдань кримінального судочинства (ст. 2 КПК України і ст. 6 КПК Російської Федерації) і кримінально-процесуального закону (ст. 2 КПК Республіки Білорусь). Процесуальні строки закріплюються відносно всіх стадій кримінального провадження, визначаючи їх тривалість і порядок провадження процесуальних дій і прийняття процесуальних рішень у межах цих стадій. При цьому процесуальні строки є невід'ємним складовим елементом кримінально-